

Gdańsk, 08 września 2023 r.

POSTULATY UMP W ZAKRESIE USUNIĘCIA PRZESZKÓD PRAWNYCH W OSIĄGNIĘCIU PRZEZ GMINY POZIOMÓW RECYKLINGU

Zespół ds. Odpadów Komunalnych Komisji Unii Metropolii Polskich ds. Środowiska, po rozpoznaniu przeszkód prawnych i administracyjnych w osiągnięciu przez gminy poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, o których mowa w art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1469), zgłasza następujące postulaty, które następnie posłużą jako punkt wyjściowy do dalszych prac legislacyjnych Zespołu i opracowania projektów zmian w prawie.

I. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Obecnie rozporządzenie jest bardzo ogólne, nie wskazuje wprost wielu aspektów, co daje pole do interpretacji poszczególnym urządzeniom marszałkowskim – występują liczne rozbieżności w stosowaniu prawa przez poszczególne urzędy marszałkowskie.

Postulat:

1. Możliwość wprowadzania do sprawozdania wszystkich odpadów, które w jakikolwiek sposób zostały poddane recyklingowi lub odzyskowi i wykorzystane do ponownego użycia, w sytuacji gdy gmina oraz instalacja dysponuje odpowiednimi dokumentami.
2. Uznawanie przetworzonych odpadów do obliczania poziomów recyklingu niezależnie od nadanego kodu, jeżeli pochodzą z gospodarstw domowych, niezależnie od posiadania odpowiedników w kategorii 20.

II. Bioodpady

Postulat:

3. Zaliczenie procesu zagospodarowania D8 (obróbka tlenowa lub beztlenowa w przypadku odpadów selektywnie zebranych) do recyklingu.

Postulat w zakresie bioodpadów z nowych instalacji w trakcie certyfikacji

4. Uznanie przetworzonych bioodpadów w trakcie certyfikacji za poddane recyklingowi w danym roku. W przypadku braku uzyskania certyfikatu w terminie 6 miesięcy po zakończonym okresie sprawozdawczym powstanie wymóg złożenia korekty sprawozdania.

Postulat w zakresie bioodpadów z przydomowych kompostowników

5. Zniesienie arbitralności w uznawaniu przez marszałka województwa możliwości wliczania do poziomów recyklingu i uznanie ww. odpadów jako poddanych recyklingowi i możliwych do uwzględnienia w rocznych sprawozdaniach.
6. Wprowadzenie jednego, krajowego i konkretnego współczynnika, według którego gminy jednolicie będą wyliczały poziomy recyklingu z uwzględnieniem bioodpadów z przydomowych kompostowników.

III. Popioły i żużle

Postulat w zakresie popiołów i żużli pochodzących z instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, wykorzystanych w budownictwie:

7. Zniesienie arbitralności w uznawaniu przez marszałka województwa możliwości wliczania do poziomów recyklingu i uznanie ww. odpadów jako poddanych recyklingowi i możliwych do uwzględnienia w rocznych sprawozdaniach.

IV. Opony

Opony, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, mają być odbierane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz uwzględniane są we wniosku o wpis do rejestru działalności regulowanej. Gminy mają wiedzę dot. procesu odzysku/recyklingu w tym zakresie.

Postulat w zakresie opon (16 01 03):

8. Uznanie ww. kodów jako poddanych recyklingowi i możliwych do uwzględnienia w rocznych sprawozdaniach.

V. ZSEE i inne odpady z grupy 16 i 19

Postulat w zakresie ZSEE i inne odpady z grupy 16 i 19:

9. Uznanie ww. kodów jako poddanych recyklingowi i możliwych do uwzględnienia w rocznych sprawozdaniach.
10. Doprecyzowanie przepisów rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530.), w taki sposób, aby podmiot odbierający odpady jak i gmina nie miała wątpliwości, czy może uwzględnić przy obliczaniu poziomów ten strumień odpadów.

VI. Recyklerzy/Instalacje odzysku

Postulat:

11. Możliwość wliczania do recyklingu całości masy odpadów przekazanych do recyklera z instalacji; możliwość wliczania masy odpadów na bazie masy przekazanych odpadów, a nie uzyskanych DPR.

VII. Odpady z czyszczenia ulic i placów

Postulat:

12. Wprowadzenie wyraźniej podstawy prawnej wyłączającej odpady o kodzie 20 03 03. Odpady tego rodzaju nie powstają w gospodarstwach domowych.

VIII. BDO

Postulat:

13. Modyfikacja BDO w zakresie możliwości generowania poszczególnych sprawozdań w wersji edytowalnej i w wersji pdf.
14. Modyfikacja BDO w zakresie wprowadzenia łatwo dostępnej bazy danych podmiotów zobowiązanych do składania poszczególnych sprawozdań lub możliwości filtrowania rekordów, które są niezbędne do działania w zakresie sprawozdawczości.
15. Rozbudowanie funkcjonalności BDO dla jednostek administracji publicznej o możliwość zaciągania danych ze składanych sprawozdań w celu ich weryfikacji.
16. Rozbudowanie BDO dla jednostek administracji publicznej o moduł integracyjny API celem integracji oprogramowania zewnętrznego z systemem BDO i pozyskania danych w formie np. arkusza kalkulacyjnego.

IX. Zagospodarowanie odpadów i potwierdzenie przekazania do recyklingu odpadów komunalnych

Podmioty zbierające odpady komunalne, PSZOKi oraz podmioty odbierające odpady na podstawie umowy z gminą powinny osiągać i wykazywać w sprawozdaniu poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Gminy nie dysponują praktycznym narzędziem służącym pozyskaniu informacji o instalacjach docelowych, do których trafiły odpady. Brakuje jasnej procedury oraz dokumentu, który podążałby za odpadem aż do ostatecznego recyklera (funkcjonujące DPD i DPR nie są stosowane w gospodarce odpadami komunalnymi tylko na potrzeby organizacji odzysku opakowań).

Postulat:

17. Zobowiązanie podmiotów pośredniczące w obrocie odpadami lub zbierające odpady od innych zbierających do udzielania pełnych informacji na temat zagospodarowania odpadów przekazanych do nich przez podmioty składające do gmin sprawozdania komunalne, bez względu na istnienie tajemnicy przedsiębiorstwa.
18. Umożliwienie żądania przez podmiot odbierający lub zbierający odpady komunalne przedstawienia informacji o sposobie zagospodarowania przekazanych im odpadów od kolejnych posiadaczy odpadów, w szczególności danych o odpadach poddanych recyklingowi.
19. Wprowadzenie sankcji karnych za brak przekazywania informacji, o których mowa w art. 90a Ustawy. Bez sankcji za brak prawidłowego przekazywania danych, podmiot odbierający i zbierający odpady komunalne oraz gmina nie będą mogli prawidłowo sporządzić sprawozdania i wyliczyć wysokość osiągniętych poziomów, o których mowa w art. 3b i 3c Ustawy.

X. System kaucyjny

Postulat:

20. Przygotowanie założeń ROP i wprowadzenie ROP równoległe z systemem kaucyjnym.
21. Zobligowanie wprowadzających produkty w opakowaniach i opakowania objęte systemem kaucyjnym do bezwzględnego obowiązku raportowania o ilościach zebranych na terenie danej gminy odpadów.
22. Zapewnienie sprawozdawczości w gminie, w której zbiera się odpady, a nie np. „w centrali” (zebrane odpady transportowane do jednostki centralnej i dopiero tam w wybranej przez nią instalacji poddawane recyklingowi i tam sprawozdawane).
23. Obniżenie wymaganych poziomów recyklingu ze względu na odpływ surowca z terenu gminy, tj. strumienia zebranego w ramach systemu kaucyjnego w całej masie odpadów selektywnie zbieranych w zakresie danej frakcji.
24. Utworzenie bazy danych podmiotów prowadzących system kaucyjny w danej gminie. Baza powinna być ogólnodostępna dla gmin oraz na bieżąco aktualizowana.

XI. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

Rozporządzenie stanowi obowiązujące źródło prawa, mimo to nie jest znany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji za rok 2021, 2022 i lata następne.

Postulat:

25. Określenie poziomu na lata następne.